

fogva igen sok művésztárgyat dirigáltatta a sajtóhadiszállásra — hadifestőként azzal a céllal, hogy azok harctéri műveiből nagyszerű hadimúzeumot alapítson.

Hát ez mind Nagy Sándor festőművésznak és részben társának, Kernstock Károlynak volt eredménye és érdeme.

A hosszú háború, de főként a rákövetkező forradalmi idők és súlyos gazdasági válságok azonban lesorvasztották lassan az egyesületnek is, a gödöllői művésztelepnek is erőforrásait, az állandóan frissülő gárda elfogyott és csak azok maradtak Gödöllőn Nagy Sándor mellett, akik ott időközben letelepedtek, kis birtokláshoz jutottak, családot alapítottak. A Mester pedig egy szép napon feloszlatta hivatalosan is a telepet és megszüntette a „Kévé”-t és az a pár festő megkezdte járni Nagy Sándorral együtt — kiki a maga külön művészeti és kenyárutját.

Ez volt az emberi Nagy Sándor története.

A művész — aki a már sorral elhált legnagyobbak közül való aki, az állami aranyérem, a kormánytőtanácsosi méltóság, nagy sereg hazai és külföldi művészeti kitüntetés, a francia becsületrend, stb., stb. birtokosa — hát a művész ott Gödöllőn, a maga sajátágosan épített gyönyörű — palotának is beillő — „bagolyvárban” éli, folytonosan és folyamatosan éli a nagy művészek csudálatos álomlátó életét.

Hatalmas műterme telisteli van alkotásainak tömegével — leginkább egyedülállóan sajátágos, fantáziadus és mégis mélységesen magyar grafikai munkákkal, rajzokkal, rézkarcokkal, amik világszerte közismertek és világszerte megbecsült műtárgyak. Ablakrajz-tervei, freskókartonjai és szőnyegek —

ő volt a magyar-perzsa szőnyeg tényének megalapítója, legelső és egyben leghíresebb művelője és exportálója a világ minden részébe

— finomak, meleg művészszivből eredők és utávozhatatlan nagysándoriak.

A Mester, aki ugyszólván minden koncentrikus művészmozgalomnak, tárlateseménynek lelke, vezetője volt, most már végkép visszahúzódott pátriájává lett falujába, Gödöllőre és csak a legritkábban bukkan elő onnan egy-egy reprezentációs kiállításon. A nagy országos nyilvánosságtól bizony megcsömörlött, művészbarátainak, telepi osztályosainak nagyrésze is elhagyta, Budapestre költözött át. Ő Gödöllőn maradt. Ő a telep törzse, a „Kévé” Művészegyesület maradéka, — akiben azonban van még akkora lendület és erő, hogy nagyon aktívan résztvegyen most az ő megcsodált, forrón szeretett, nagy álmait képező Gödöllőnek községi irányításában, „Magyar Versailles”-é való kifejlesztésében, feldiszipítésében és általában minden olyan munkában, amely Gödöllőt igazi modern királyi nyaralóvá tegye.

Radnay Oszkár.

FOTO-AMATŐRÖK!
Márkás filmek,
lemezek, gépek
Rónainál,
Kárász ucca 10.

„Én rajtam akart segíteni...”

Szomorú beszélgetés Szántó Jenővel, Sárvári Anna urával

Budapest, július 30. Itt ül velem szemben a széken Szántó Jenő, Sárvári Anna összetört férje. Alig tud beszélni. Arcán többnapos szakáll és szeméből már könnyek se jönnek. Anna utolsó napjairól beszél. Annáról, Juhász Gyula Annájáról nem esik most szó; most csak az ő feleségéről beszél, Schall Annáról, aki — szerinte — *rajta akart segíteni és azért ment a halálba*. Így meséli szaggatottan és akadozottan az utolsó percekét:

— Mikor elbucsuztam reggel Annától, megismogattam az arcomat és egy pillanatig se gondoltam arra, hogy ilyen végzetes tervvel foglalkozik. Nem volt szerződésünk, de én minden fillért hazaadtam, amit csak kerestem. És Anna olyan pontosan be tudta osztani ezeket a jelléket. Mikor hazamentem, már elvitték a Rókusba. Könyörögtem az orvosoknak, hogy engedjenek ágyához, de nem engedtek. Eszméletlen volt mindvégig és egy pillanatra se tért magához. *Tüdőgyulladásra kaptam és végül ez ölte meg azt a gyöngy szívet, amely mindig csak szeretni tudott, de bánatot nem tudott okozni.* Bucsulevelében, amelyet hoztam írt, azt állítja, hogy azért tette, mert én raj-

tam akart segíteni. Hát segített ezzel én rajtam? — tört ki belőle a felkiáltás. — Csak tönkretett teljesen — állapította meg szomorúan —, mert *nélküle szörnyű ez az élet*. Mikor reggel bementem a kórházba, senki se állt velem szóba. Már más feküdt Anna ágyában és engem a Stáhl-uccába küldtek. Ott kihúztak egy fiókot és abban feküdt Anna. Ott várta szegényke, hogy elszállítsák a bonctani intézetbe, ahol felboncolják. Tanulmányozni fogják a mérgeg hatását. Szegény Annám, dehogy segített rajtam, pedig ő ezt akarta. Azt hitte, hogyha egyedül maradok, jobban meg tudom keresni a mindennapit. Pedig én csak azért dolgoztam, hogy neki szerezzek örömet. És most itt hagyott. Vasárnap temetik. Szörnyű lesz az a temetés...

Ráborult az asztalra és görcsösen rázta egész testét a zokogás. Pályatársai, barátai álltak körül és vigasztalni próbálták. Nem lehetett. Mindig csak Anna nevét suttogta. Anna nevét, akinek nevét halhatatlanná tette Juhász Gyula *Anna versével* és akit ebben a pillanatban izekre boncolnak a bonctani intézet márványasztalán

Rácznak van szíve!

Onnek penzéért szép és jó cipőt adni.

Káprázatos férfi fehér cipőmodellekkel a város elegáns urait mind lázba hozta.

Az exkluzív fazonok, lekopirozás vészelye miatt csak az üzletben láthatók. A világhírű »bolya« krém cipőbalzsam egyedüli lerakata.

Rácz Cipőszalon

Kölcsei uca 7.

Két nemzetgyalázás és egy kormányzósértés a szegedi ötöstanács első tárgyalásán

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi törvényszék ötöstanácsa hétfőn tárgyal először megalakulása óta. Az ötöstanács elé, mint ismeretes, politikai természetű ügyek kerülnek. A hétfői napon három ügy kerül tárgyalásra, két nemzetgyalázás és egy kormányzósértés. Az utóbbi ügy vádlottja egyúttal vádolva van az állam és társadalom törvényes rendjének felforgatásá-

irányuló izgatás vétségével is. Az ötöstanács elnöke maga Paraszky Gyula, a törvényszék elnöke. Az ötöstanács reggel kilenc órakor kezd meg a tárgyalást a második emelet 94. számú teremben.

SZAVATOSSÁGGAL

SZABADI CIÁNOZ

Kölcsei uca 8. Telefon 18-48.

LEGOLCSÓBBAN

Kérjen ajánlatot!

Hajnali bicskázás az Árva-uccában

Egy cigányzenész összeszurkálta vetélytársát

(A Délmagyarország munkatársától.) Szombaton hajnalban három óra tájban ijedt hangok hívták telefonon a mentőket és a rendőrséget az Árva-ucca 12. számú házhoz, ahol bicskázás történt. Azonnal kerékpáros rendőrök siettek a jelzett helyre és hatalmas verekedést sikerült szíjjelugrasztaniuk. Azt azonban már nem akadályozhatták meg, hogy a verekedésnek egy súlyos áldozata ne legyen. A helyszínen találták a rendőrök Börcsök András 28 éves Hajnal-ucca 40. szám alatti lakost, aki az arcán szenvedett több súlyos kés-szurást. A mentők részesítették első segélyben, majd beszállították a kórházba, ahol ápolás alá vették. *Állapota súlyos, életveszélyes.* A tettest a rendőrök elfogták a helyszínen Ajtay Antal cigányzenész személyében. Ajtayt bevitték a rendőrségre, kihallgatták és ekkor elmondotta, hogy tulajdonképpen egy nő miatt tört ki a verekedés. Beismerte, hogy Börcsöket négyszer-ötször arcon szurta, tagadta azonban, hogy meg akarta volna ölni, mindössze az volt a szándéka, hogy haróképtelenné tegye, mert attól tartott, hogy Börcsök fog elbánni vele. Ajtayt a rendőrségen őrizetbe vették. A nyomozás folyik.

